

Mreže za nasleđe jugoistočne Evrope

Konferencija „Kulturni predeo i implementacija Evropske konvencije o predelu na području Jugoistočne Evrope - uloga NVO sektora”, Novi Sad-Beograd, 11 – 14. oktobar 2009. g.

APEL ZA JAVNOST

Mreža za nasleđe jugoistočne Evrope održala je od 11-14. oktobra 2009. godine u Novom Sadu i Beogradu konferenciju sa temom „Kulturni predeo i implementacija Evropske konvencije o predelu na području jugoistočne Evrope - uloga NVO sektora”. Na konferenciji su pored članova mreže iz čitavog regiona učestvovali i predstavnici institucija i eksperti uključeni u proces očuvanja i oblikovanja kulturnog predela u Srbiji. Ovakav pristup naglasio je važnost interdisciplinarnog rada u tretiranju ove teme, kao što je i istaknuto u Konvenciji.

Evropsku konvenciju o predelu usvojio je Savet Evrope u Firenci 2000. godine kao prvi međunarodni dokument koji promovise jedinstven pristup u zaštiti, upravljanju i planiranju prostora. Prema Konvenciji, predeo označava „određeno područje, onako kako ga vide ljudi, čije su karakteristike rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i/ili ljudskih faktora”. Predeo predstavlja važan kvalitet života ljudi koji u njemu žive ili borave.

Polazeći od činjenice da je predeo/pejzaž bazična komponenta prirodnog i kulturnog nasleđa, organizacije članice Mreže za nasleđe Jugoistočne Evrope (SEE Heritage Network) jedinstvene su u stavu da je implementacija Evropske konvencije o predelu od izuzetnog značaja za očuvanje identiteta čitavog regiona. Aktuelni tranzicioni procesi doveli su predeo u stanje stalnog rizika od neadekvatne i nekontrolisane urbanizacije, što je stvorilo potrebu angažovanja građana i vlasti na svim nivoima sa prevashodnim ciljem očuvanja identiteta predela i unapređenja kvaliteta života građana.

Polazeći od činjenice da je “predeo ključni element kvaliteta individualnog i društvenog blagostanja i da njegova zaštita, upravljanje i planiranje podrazumevaju prava i odgovornost svih” nevladine organizacije i asocijacije kao što je Mreža za nasleđe jugoistočne Evrope smatraju da mogu da imaju značajnu ulogu u tom procesu i da doprinesu uspešnom sprovođenju Konvencije, pre svega kroz edukativne aktivnosti. Mnoge od članica Mreže već su aktivne na tom polju i spremne su da i dalje doprinose procesu zaštite, upravljanja i planiranja evropskih predela.

Apelujemo na sve insitucije i organizacije, posebno na one koje se bave prostornim planiranjem i zaštitom prirodnog i kulturnog nasleđa, da što je više moguće primenjuju odrednice Evropske konvencije o predelu u domenu zaštite, upravljanja i planiranja. Apelujemo naročito na donosiocce odluka i političke strukture u regionu jugoistočne Evrope da što pre pristupe potpisivanju, ratifikaciji i započnu sa implementacijom Evropske konvencije o predelu. Bez obzira da li je u pojedinim zemljama Konvencija usvojena ili ne neophodno je uticati na nivo svesti društva o vrednostima predela, njegovoj ulozi i promenama, kao i o značaju adekvatne zaštite, upravljanja i planiranja.

Mreža za nasleđe jugoistočne Evrope (SEE Heritage Network)

Novi Sad, 13. 10. 2009.